

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, XXX
[...] (2022) XXX draft

KOMUNIKACIJA KOMISIJE

Izmjene Obavijesti Komisije „Dodatne smjernice o vertikalnim ograničenjima u sporazumima o prodaji i servisiranju motornih vozila i o distribuciji rezervnih dijelova za motorna vozila”

KOMUNIKACIJA KOMISIJE

Izmjene Obavijesti Komisije „Dodatne smjernice o vertikalnim ograničenjima u sporazumima o prodaji i servisiranju motornih vozila i o distribuciji rezervnih dijelova za motorna vozila”

1. Obavijest Komisije „Dodatne smjernice o vertikalnim ograničenjima u sporazumima o prodaji i servisiranju motornih vozila i o distribuciji rezervnih dijelova za motorna vozila” ⁽¹⁾ mijenja se kako slijedi.
2. U stavku 2. „Uredba Komisije (EU) br. 330/2010 od 20. travnja 2010. o primjeni članka 101. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usklađenih djelovanja” zamjenjuje se s „Uredba Komisije (EU) 2022/720 od 10. svibnja 2022. o primjeni članka 101. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usklađenih djelovanja”. Sadržaj bilješki 3. i 4. zamjenjuje se s „SL L 134, 11.5.2022., str. 4.” odnosno „[XXX]”.
3. Stavak 17. zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„(17) Uredba o skupnom izuzeću za motorna vozila neće se primjenjivati na sporazume ako sadržavaju teška ograničenja. Ta su ograničenja utvrđena u članku 4. Uredbe o općem vertikalnom skupnom izuzeću i članku 5. Uredbe o skupnom izuzeću za motorna vozila. Budući da su teška ograničenja ozbiljna ograničenja tržišnog natjecanja za koja se pretpostavlja da općenito uzrokuju neto štetu tržišnom natjecanju, Komisija će pri procjeni sporazuma sklopljenih na temelju Uredbe o skupnom izuzeću za motorna vozila primjenjivati sljedeća načela: (a) ako je teško ograničenje sadržano u sporazumu, taj je sporazum vjerojatno obuhvaćen područjem primjene članka 101. stavka 1. Ugovora i (b) nije vjerojatno da sporazum koji sadržava teško ograničenje ispunjava uvjete iz članka 101. stavka 3. Ugovora. Međutim, poduzetnik može dokazati da, u pojedinačnom slučaju, takav sporazum iznimno nije obuhvaćen područjem primjene članka 101. stavka 1. Ugovora ili dokazati povoljne učinke za tržišno natjecanje u skladu s člankom 101. stavkom 3. Ugovora.”.

4. Stavak 19. zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„(19) ‚Originalni dijelovi ili oprema’ znači dijelovi ili oprema koji su proizvedeni u skladu sa specifikacijama i proizvodnim standardima koje je proizvođač motornog vozila utvrdio za proizvodnju dijelova ili opreme za sastavljanje dotičnog motornog vozila (vidjeti članak 55. stavak 5. drugi podstavak Uredbe (EU) 2018/858 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o homologaciji i

nadzoru tržišta motornih vozila i njihovih prikolica te sustavâ, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila, o izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2007 i (EZ) br. 595/2009 te o stavljanju izvan snage Direktive 2007/46/EZ ⁽¹³⁾).”.

⁽¹³⁾ SL L 151, 14.6.2018., str. 1.

5. Prva rečenica stavka 21. zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„U članku 4. točki (f) Uredbe o općem vertikalnom skupnom izuzeću kao teško se ograničenje opisuje dogovor između dobavljača dijelova i kupca koji se bavi ugradnjom tih dijelova kojim se oduzima ili ograničava mogućnost dobavljača da prodaje dijelove krajnjim korisnicima, neovisnim serviserima, veletrgovcima ili drugim pružateljima usluga koje kupac nije ovlastio za popravak ili servisiranje svojih proizvoda.”.

6. Posljednje dvije rečenice stavka 26. zamjenjuju se sljedećim tekstom:

„Obveze nenatjecanja koje se prešutno obnavljaju po isteku roka od pet godina obuhvaćene su uredbama o skupnom izuzeću ako kupac može u razumnom roku i uz prihvatljiv trošak uspješno ponovno pregovarati ili prekinuti vertikalni sporazum koji sadržava predmetnu obvezu, čime se kupcu omogućuje da promijeni dobavljača po isteku roka od pet godina.”.

7. U stavku 31., „članak 1. točka (d)” zamjenjuje se s „članak 1. točka (f)”.

8. U stavku 34., sadržaj bilješke 19. zamjenjuje se s „Vidjeti Smjernice o općim vertikalnim ograničenjima, stavak 310.”.

9. U stavku 38., „odjeljak VI.2.1. Smjernica o općim vertikalnim ograničenjima” zamjenjuje se s „odjeljak 8.2.1. Smjernica o općim vertikalnim ograničenjima”.

10. U stavku 40., „odjeljak VI.2.1. Smjernica o općim vertikalnim ograničenjima” zamjenjuje se s „odjeljak 8.2.1. Smjernica o općim vertikalnim ograničenjima”.

11. Stavak 44. zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„(44) Na temelju kvalitativnih kriterija neizravno se ograničava broj distributera ili serviserâ, jer se propisuju uvjeti koje ne mogu svi oni ispuniti, dok se kvantitativnim kriterijima izravno ograničava broj distributera ili serviserâ, na primjer, određivanjem njihova broja. Mreže koje se temelje na kvantitativnim kriterijima općenito se smatraju više ograničavajućima od onih koje se oslanjaju samo na kvalitativni odabir, pa je vjerojatnije da će biti obuhvaćene člankom 101. stavkom 1. Ugovora.”.

12. Stavak 46. zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„(46) Sporazumi o selektivnoj distribuciji ocjenjivat će se u skladu s općim načelima iz odjeljka 4.6.2. Smjernica o općim vertikalnim ograničenjima. Uredbama o skupnom izuzeću izuzimaju se sporazumi o selektivnoj distribuciji, bez obzira na prirodu proizvoda ili prirodu primijenjenih selektivnih kriterija, kvantitativnih ili kvalitativnih, dok god tržišni udjeli stranaka ne prelaze 30 %. Međutim, to je izuzeće uvjetovano time da sporazumi ne sadržavaju teška ograničenja utvrđena u članku 4. Uredbe o općem vertikalnom skupnom izuzeću i članku 5. Uredbe o skupnom izuzeću za motorna vozila ni bilo koje od izuzetih ograničenja opisanih u članku 5. Uredbe o općem vertikalnom skupnom izuzeću koje se ne može odvojiti od ostatka sporazuma.”.

13. Stavak 47. zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„(47) Uredbom o općem vertikalnom skupnom izuzeću utvrđuju se tri teška ograničenja koja se posebno odnose na selektivnu distribuciju. U članku 4. točki (c) podtočki i. kao teškim se opisuje ograničenje područja na kojem, ili kupaca kojima, članovi sustava selektivne distribucije mogu aktivno ili pasivno prodavati robu ili usluge koje su predmet sporazuma. Postoje iznimke od ovog teškog ograničenja, kao što je ograničenje aktivne prodaje članova sustava selektivne distribucije i njihovih kupaca na drugom području ili skupini kupaca koja je isključivo dodijeljena dobavljaču ili najviše petero ekskluzivnih distributera (članak 4. točka (c) podtočka i. podpodtočka 1.) Uredbe o općem vertikalnom skupnom izuzeću); ograničenje aktivne i pasivne prodaje članova sustava selektivne distribucije neovlaštenim distributerima koji se nalaze na području na kojem se primjenjuje takav sustav (članak 4. točka (c) podtočka i. podpodtočka 2. Uredbe o općem vertikalnom skupnom izuzeću); ograničenje zabrane članu sustava da posluje izvan neovlaštenog mjesta poslovnog nastana (članak 4. točka (c) podtočka i. podpodtočka 3. Uredbe o općem vertikalnom skupnom izuzeću); ograničenje aktivne ili pasivne prodaje članova sustava selektivne distribucije koji posluju na razini veleprodaje krajnjim korisnicima (članak 4. točka (c) podtočka i. podpodtočka 4. Uredbe o općem vertikalnom skupnom izuzeću) te ograničenje mogućnosti aktivne ili pasivne prodaje dijelova, isporučenih za potrebe ugradnje, kupcima koji bi ih koristili za proizvodnju iste vrste robe kao one koju proizvodi dobavljač (članak 4. točka (c) podtočka i. podpodtočka 5. Uredbe o općem vertikalnom skupnom izuzeću). U članku 4. točki (c) podtočki ii. Uredbe o općem vertikalnom skupnom izuzeću kao teško opisuje se ograničenje međusobne opskrbe između distributera unutar sustava selektivne distribucije, uključujući ograničenja između distributera koji ne djeluju na istoj razini trgovine. U članku 4. točki (c) podtočki iii. kao sporazumi s teškim ograničenjem opisuju se oni kojima se ograničava aktivna ili pasivna prodaja članova sustava selektivne distribucije koji djeluju na razini maloprodaje krajnjim korisnicima, ne dovodeći u pitanje ograničenja iz točke (c) podtočke i. podpodtočke 1. i točke (c) podtočke i. podpodtočke 3. članka 4. točke (c) podtočke i. Uredbe o općem vertikalnom skupnom izuzeću. Ta su tri teška ograničenja posebno značajna za distribuciju motornih vozila.”.

14. U stavku 51., „članak 4. točka (c)” zamjenjuje se s „članak 4. točka (c) podtočka iii.”.

15. Stavak 53. zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„(53) Kao što je objašnjeno u stavku 146. Smjernica o općim vertikalnim ograničenjima, mogući rizici tržišnog natjecanja uzrokovani selektivnom distribucijom uključuju smanjenje tržišnog natjecanja unutar robne marke i, osobito u slučaju kumulativnog učinka, isključenje određenih vrsta distributera te slabljenje tržišnog natjecanja i olakšavanje sklapanja prešutnih sporazuma između dobavljača ili kupaca zbog ograničenja broja kupaca.”.

16. U stavku 54. zadnja se rečenica zamjenjuje sljedećim tekstom:

„U potpunosti kvalitativna selektivna distribucija može biti izvan područja primjene članka 101. stavka 1. Ugovora ako su ispunjena tri uvjeta iz stavka 43. ovih Smjernica.”.

17. U stavku 60. zadnja se rečenica zamjenjuje sljedećim tekstom:

„U tu svrhu posebnu pozornost treba posvetiti trima posebnim vrstama postupaka kojima se može ograničiti takvo natjecanje, točnije sprečavanju pristupa neovisnih subjekata osnovnim ulaznim čimbenicima, zlouporabi zakonskih i/ili proširenih jamstava za isključivanje neovisnih serviseri ili uvjetovanju pristupa mrežama ovlaštenih serviseri nekvalitativnim kriterijima.”.

18. Naslov ispred stavka 62. zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„Pristup neovisnih subjekata osnovnim ulaznim čimbenicima”

19. Stavak 62. zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„U potpunosti kvalitativna selektivna distribucija može biti izvan područja primjene članka 101. stavka 1. Ugovora ako su ispunjena tri uvjeta iz stavka 43. ovih Smjernica.”. Bez obzira na to, sporazumi o kvalitativnoj selektivnoj distribuciji sklopljeni s ovlaštenim serviserima i/ili distributerima dijelova mogu biti obuhvaćeni člankom 101. stavkom 1. Ugovora ako, u kontekstu tih sporazuma, jedna strana postupa na način kojim se isključuje neovisne subjekte s tržišta, na primjer tako što im ne osigurava osnovne ulazne čimbenike kao što su tehničke informacije, alati, osposobljavanje i podaci koji nastaju u vozilima, koji su neophodni za popravke i održavanje. U tom kontekstu pojam neovisnih subjekata obuhvaća neovisne servisere, proizvođače i distributere rezervnih dijelova, proizvođače opreme ili alata za popravak, izdavače tehničkih informacija, automobilske klubove, operatere za pomoć na cesti, operatere koji nude usluge provođenja pregleda i ispitivanja te operatere koji nude osposobljavanje za servisere.”.

Bilješka 27. u stavku 62. briše se.

20. Iza stavka 62. umeće se sljedeći stavak 62.a:

„(62.a) Kad se razmatra može li uskraćivanje određene stavke koja pripada kategorijama ulaznih čimbenika iz stavka 62. ovih Smjernica dovesti do toga da sporni sporazumi budu

obuhvaćeni člankom 101. stavkom 1. Ugovora, u obzir treba uzeti više čimbenika, uključujući:

- (a) hoće li uskraćivanje predmetne stavke imati značajan učinak na mogućnost neovisnih subjekata da izvršavaju svoje zadaće i vrše konkurentski pritisak na tržište;
- (b) je li predmetna stavka dostupna članovima relevantne mreže ovlaštenih serviserima; ako je u bilo kojem obliku stavljena na raspolaganje ovlaštenoj mreži, treba biti dostupna i neovisnim subjektima na nediskriminirajućoj osnovi;
- (c) hoće li se predmetna stavka u konačnici ⁽²⁷⁾ upotrijebiti za popravak i održavanje motornih vozila, odnosno u drugu svrhu ⁽²⁸⁾, kao što je proizvodnja rezervnih dijelova ili alata.”.

⁽²⁷⁾ Na primjer informacije koje se dostavljaju izdavačima radi isporuke serviserima motornih vozila.

⁽²⁸⁾ Informacije koje se primjenjuju pri ugradnji rezervnog dijela ili upotrebi alata na motornom vozilu trebaju se smatrati informacijama koje služe za popravke i održavanje, dok se informacije o konstrukciji, proizvodnom postupku ili materijalima za proizvodnju rezervnog dijela ne smiju smatrati dijelom ove kategorije, pa se stoga mogu uskratiti.

21. Ispred stavka 63. umeće se sljedeći naslov:

„Tehničke informacije”.

22. Na početku stavka 63. dodaje se sljedeća rečenica:

„(63) Tehničke informacije potencijalno su osnovni ulazni čimbenik za djelatnosti popravka i održavanja. Pri utvrđivanju je li određena stavka tehničkih informacija bitan ulazni čimbenik za djelatnosti popravka i održavanja potrebno je uzeti u obzir kriterije iz stavka 62.a ovih Smjernica. Tehničke informacije treba razlikovati od drugih vrsta informacija, kao što su komercijalne informacije ⁽²⁹⁾, koje se zakonito mogu uskratiti.”.

⁽²⁹⁾ Za potrebe ovih Smjernica komercijalne informacije jesu informacije koje služe za obavljanje poslova popravka i održavanja, ali nisu potrebne za popravak ili održavanje motornih vozila. Primjeri uključuju softver za naplatu ili informacije o iznosima satnica koje se naplaćuju unutar ovlaštene mreže.

23. Stavak 65. zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„(65) Uredbom (EU) 2018/858 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o homologaciji i nadzoru tržišta motornih vozila i njihovih prikolica te sustavâ, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila, o izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2007 i (EZ) br. 595/2009 te o stavljanju izvan snage Direktive 2007/46/EZ uređuje se, među ostalim, sustav za dijeljenje informacija o popravku i održavanju motornih vozila. Uz to, Delegiranom Uredbom Komisije (EU) 2021/1244 od 20. svibnja 2021. o izmjeni Priloga X. Uredbi (EU) 2018/858 Europskog parlamenta i Vijeća s obzirom na standardiziran pristup informacijama povezanim s ugrađenim dijagnostičkim sustavom u vozilu i informacijama o popravku i održavanju vozila te s obzirom na zahtjeve i postupke za pristup informacijama o sigurnosti vozila ⁽³⁰⁾ utvrđuje se poseban postupak za odobrenje i ovlaštenje neovisnih subjekata za pristupanje sigurnosnim karakteristikama vozila. Komisija će te uredbe

uzeti u obzir pri ocjenjivanju sumnji na uskraćivanje tehničkih informacija o popravcima i održavanju.”.

(³⁰) SL L 272, 30.7.2021., str. 16.

24. U stavku 66.:

- a. posljednja rečenica stavka zamjenjuje se sljedećim: „Relevantni zahtjevi iz Uredbe (EU) 2018/858 trebaju poslužiti kao dodatna smjernica za ono što Komisija smatra tehničkim informacijama za potrebe primjene članka 101. Ugovora.”; i
- b. bilješka 34. mijenja se u bilješku 31.

25. U stavku 67.:

- a. posljednja rečenica stavka zamjenjuje se sljedećim tekstom: „Međutim, člankom 101. Ugovora dobavljač se ne obvezuje na pružanje tehničkih informacija u standardiziranom obliku ni putem definiranog tehničkog sustava, kao što su norma EN ISO 18541 – 2014 i Uredba Komisije (EZ) br. 295/2009 od 18. ožujka 2009. o razvrstavanju određene robe u kombiniranu nomenklaturu.”; i
- b. bilješka 35. mijenja se u bilješku 32.

26. Iza stavka 67. dodaju se sljedeći naslov i stavak 67.a:

„Podaci koji nastaju u vozilu

(67.a) Ako su podaci koji nastaju u vozilu bitni za popravak i održavanje, prethodna razmatranja primjenjuju se i na njihovu dostupnost neovisnim subjektima. Pri utvrđivanju je li određena stavka podataka koji nastaju u vozilu bitan ulazni čimbenik za djelatnosti popravka i održavanja potrebno je uzeti u obzir kriterije iz stavka 62.a ovih Smjernica. U tom kontekstu kao smjernice trebaju poslužiti postojeći standardi i relevantni zahtjevi iz Uredbe (EU) 2018/858 (³³).”.

(³³) To uključuje dostupnost takvih podataka neovisnim subjektima za obavljanje djelatnosti popravka i održavanja potpomognutih bežičnom mrežom širokog područja. Vidjeti članak 61. stavak 11. Uredbe (EU) 2018/858.

27. Ispred stavka 68. umeće se sljedeći naslov:

„Alati i osposobljavanje”.

28. Stavak 68. zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„(68) Ako su alati i/ili osposobljavanje bitni za popravak i održavanje, prethodna razmatranja primjenjuju se i na njihovu dostupnost neovisnim subjektima. Pri utvrđivanju je li određeni alat i/ili stavka obuke bitan ulazni čimbenik za djelatnosti popravka i održavanja potrebno je uzeti u obzir kriterije iz stavka 62.a ovih Smjernica. U tom smislu „alati” uključuju elektroničke dijagnostičke alate i druge alate za popravak, zajedno s pripadajućim softverom, uključujući njihova povremena ažuriranja i poslijeprodajne usluge za takve alate.”.

(¹) SL C 138, 28.5.2010., str. 16.